

(CYBER)PEST PROTOCOL JUDOVERENIGING IJSSELMEER

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Doel van het pestprotocol.....	3
• Pesten of plagen	
• Het gepeste kind	
• De pester	
• De zwijgende middengroep	
• Uitgangspunten bij het pestprotocol	
Te verwachten problemen bij de aanpak van pesten.....	5
• Bij de gepeste kind	
• Bij de pester	
• Bij de ouders	
Pestprotocol.....	6
• De preventie van pestproblemen preventieve maatregelen	
• Wat kan ik als ouder doen om pesten te voorkomen?	
• Repressieve maatregelen	
• Hoe kan pestgedrag kenbaar gemaakt worden?	
• Concrete pedagogische invulling	
• Evaluatie	
Cyberpesten.....	10
• Vormen van cyberpesten en de effecten	
• Cyber pesten is strafbaar	
Protocol bij cyberpesten.....	11
• Internetprotocol	
• Aanvulling social media gebruik bestuur en trainers	
• Richtlijnen gebruik social media	
• Verantwoordelijkheid	
• Veiligheid	
• Evaluatie	
De tien gouden regels.....	12
Bijlagen:.....	13
• Registratie formulier pesten	
• Evaluatie formulier pesten	
• Wettelijke bepalingen Cyberpesten	
• Stroomschema Cyberpesten	

Inleiding

Doel van het pestprotocol

Het pestprotocol is bedoeld om duidelijkheid te scheppen rondom het thema pesten. Wanneer pesten voorkomt op de judo vereniging is het goed dat er duidelijkheid is over hoe het beste gehandeld kan worden. Ook wanneer er geen vermoeden is van pesten is duidelijkheid over pesten bij zowel ouders, bestuur, trainers en als de kinderen belangrijk.

Er zijn dus twee doelen van dit protocol te noemen:

1. duidelijkheid over pesten in het algemeen bij ouders, bestuur, trainers en de kinderen
2. duidelijkheid over hoe te handelen wanneer (cyber)pesten voorkomt

Pesten of plagen?

Plagen gebeurt tussen twee of meer kinderen. Het is niet altijd leuk, maar het is meestal niet gemeen bedoeld. Het is bedoeld als grapje. Het kan natuurlijk wel verkeerd overkomen, maar later kun je heel goed zeggen dat het je spijt. Vaak is het wel zo dat de 'geplaagde' er om lacht, zijn schouders ophaalt of een gevatte opmerking terug maakt. Het gebeurt openlijk. Bij plagen is er sprake van gelijkheid tussen plager en geplaagde.

Pesten is duidelijk iets anders. Er zitten vaak kwade bedoelingen achter en het duurt meestal (met of zonder tussenpozen) langer. Er is sprake van ongelijkheid tussen de pester en het kind dat gepest wordt. In de meeste gevallen is steeds hetzelfde kind (of kinderen) het slachtoffer en zijn het ook steeds dezelfde pesters. Pesten vindt vaak plaats buiten het zicht van ouders, bestuur of trainers.

We spreken dus van pesten als er een duidelijk aanwijsbaar, min of meer weerloos slachtoffer is aan te wijzen dat te lijden heeft onder regelmatig terugkerend fysiek en/of psychisch geweld van kinderen of anderen.

Gericht pesten komt bij kleuters niet zo veel voor. Wel zijn sommige kinderen populairder dan anderen. De sociale rollen in de groep liggen meestal nog niet vast.

We spreken dus van pesten als duidelijk aantoonbaar is, dat het slachtoffer weerloos is en te lijden heeft onder regelmatig terugkerend fysiek en/of psychisch geweld van klasgenoten of anderen.

Over wie hebben we het?

De gepeste leerling:

Sommige kinderen hebben een grotere kans om gepest te worden dan anderen. Dat kan komen door uiterlijke kenmerken, maar heeft vaker te maken met vertoond gedrag, wijze waarop gevoelens worden beleefd en de manier waarop dat geuit wordt. Uit onderzoek blijkt dat kinderen gepest worden in situaties waarin pesters al de kans krijgen om het slachtoffer te pakken te nemen. Er is dan al sprake van een onveilige situatie, waarin een pester zich kan manifesteren en zich daarin ook nog verder kan ontwikkelen.

Veel kinderen die worden gepest hebben een beperkte weerbaarheid. Ze zijn niet in staat daadwerkelijk actie te ondernemen tegen de pestkoppen en stralen dat dan ook uit naar hun kwelgeesten. Vaak zijn ze angstig en onzeker in een groep, ze durven weinig of niets te zeggen, omdat ze bang zijn om uitgelachen te worden. Deze angst en onzekerheid worden verder versterkt door het ondervonden pestgedrag, waardoor de gepeste leerling in een vicieuze cirkel komt, waar het zonder hulp zeker niet uitkomt. Gepeste leerlingen voelen zich vaak eenzaam, hebben in hun gepeste omgeving geen vrienden om op terug te vallen en kunnen soms beter met volwassenen opschieten dan met hun leeftijdgenoten. Jongens die worden gepest horen bijna nooit tot de motorisch beter ontwikkelde kinderen.

De pester:

Hij of zij is psychisch en/of lichamelijk sterker dan de andere kinderen en kan anderen mobiliseren om tot uitschelden en lastig vallen van een of meer kinderen over te gaan. Pesters lijken in eerste indruk populair te zijn in een groep, maar ze dwingen hun populariteit in de groep af door te laten zien hoe sterk ze zijn en wat ze allemaal durven.

Met het vertoonde pestgedrag gaat ze dat gemakkelijk af en ze krijgen andere kinderen mee bij het gedrag naar een slachtoffer. Pesters hebben ook feilloos in de gaten welke kinderen gemakkelijk aan te pakken zijn en als ze zich al vergissen, gaan ze direct op zoek naar een volgend slachtoffer.

De zwijgende meerderheid en potentiële meelopers krijgen een keuze die onuitgesproken wordt opgelegd en die aan duidelijkheid niet te wensen overlaat; je bent voor of je bent tegen me. Hier gaat een grote dreiging uit naar de gezamenlijke omgeving van pester en slachtoffer. Alles is immers beter dan door de machtige pester zelf gepest te worden. De pesters stralen juist deze dreigende zekerheid met verve uit. Ze overtreden bewust regels en storen zich aan allerlei dingen en hebben vaak de vaardigheden ontwikkeld met hun daden weg te komen. Het profiel van de pester is sterk zelf bevestigend, hij ziet zichzelf als een slimme durfal die de dommerds de loef afsteekt en ze dat ook bij herhaling laat merken: “Wie maakt mij wat?” staat met grote letters op hun voorhoofd geschreven. Het komt ook regelmatig voor dat een pestkop een kind is dat in een andere situatie zelf slachtoffer is of was. Om te voorkomen weer het mikpunt van pesten te worden, kan een kind zich bijvoorbeeld in een andere omgeving dan waar zijn slachtofferrol zich afspeelt, vervolgens als pester gaan opstellen en manifesteren. “Laten pesten doet pesten”.

Meisjes pesten minder openlijk dan jongens en vaak op een subtiele manier waarbij de uitdaging naar het gezag ter plekke niet echt aan de orde is. Ze pesten meer met woorden, maken geniepige opmerkingen of sluiten andere leerlingen buiten. Meisjes opereren minder individueel en meer met groepsvorming in de zin van er al dan niet bij te horen. Fysiek geweld komt bij deze groep pesters veel minder voor.

Een succesvolle pester leert niet om zijn agressie op een andere manier te uiten dan door het ongewenste pestgedrag te vertonen. Ook pesters hebben op langer termijn last van hun pestgedrag. Door hun verkeerde en vooral beperkte sociale vaardigheden hebben ze vaak moeite om vriendjes op lange termijn te maken en een vriendschap op te bouwen en te onderhouden op andere gronden dan die van macht en het delen in die macht. Pesters maken een abnormale sociale ontwikkeling door met alle gevolgen van dien voor de pester zelf.

De zwijgende middengroep:

Als er gepest wordt, is er altijd een groep die zich afzijdig houdt. Ze doen niet mee omdat ze het gemeen vinden, maar ze doen er ook niets aan om het pesten op te laten houden. Ze nemen het niet op voor het slachtoffer uit angst om zelf ook gepest te worden. Dus houden ze hun mond. Door structureel aandacht aan dit onderwerp te besteden, kunnen kinderen die bij deze middengroep horen zich bewust worden van hun rol als het om pesten gaat.

Voorals meisjes doen nogal eens mee met pesten om een vriendin te kunnen behouden.

Uitgangspunten bij het pestprotocol:

1. Als pesten en pestgedrag plaatsvindt, ervaren we dat als een probleem op de judo vereniging zowel voor het bestuur, trainers als de ouders, de kinderen, de gepeste kinderen, de pesters en de zwijgende middengroep.
2. De judo vereniging heeft een wettelijke inspanningsverplichting om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken door het scheppen van een veilig pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als ongewenst gedrag wordt ervaren en in het geheel niet wordt geaccepteerd.
3. Trainers moeten tijdig inzien en alert zijn op pestgedrag in algemene zin. Indien pestgedrag plaats vindt, moeten trainers duidelijk stelling en actie ondernemen tegen dit gedrag. De verantwoordelijkheid blijft te allen tijde liggen bij het bestuur van de judo vereniging.
4. Wanneer pesten, ondanks alle inspanningen weer plaats vindt, voert het bestuur de uitgewerkte procedure uit.
5. Dit pestprotocol wordt door het bestuur en trainers onderschreven en ook alle ouders ter inzage aangeboden via een link op de website.

Te verwachten problemen bij de aanpak van pesten.

Bij het gepeste kind:

Een gepest kind schaamt zich vaak voor zijn gedrag, het voldoet niet aan de normen die de ouders graag in hun kinderen terugzien; een vrolijk en vooral onbezorgd kind dat zelfstandig in staat is zijn boontjes te doppen. Pesten is een groot probleem voor kinderen en zorgt ook voor een evenredig groot probleem bij erkenning en de

aanpak ervan. Veel gepeste kinderen doen er dan uiteindelijk ook maar het zwijgen toe en vereenzamen. De angst wordt aanvankelijk nog groter als het pesten bespreekbaar gemaakt wordt door de ouders, waardoor het gepeste kind eens te meer met gevolgen van het pesten kan worden geconfronteerd. Als represaille kan er in nog heviger mate gepest worden dan daarvoor al het geval was.

Bij de pester:

De pester zelf ziet zich in zijn machtsspel bedreigd en dat moet ten koste van alles voorkomen worden. Soms blijken de pesters echter net zo opgelucht als de slachtoffers bij een duidelijke aanpak. Er wordt immers ook aandacht besteed aan hun onmacht om normaal met andere kinderen een relatie op te bouwen. Bij een aantal pesters is dat hun liefste wens waardoor ze echter helaas onmachtig zijn door het ontbreken van het hanteren van de juiste vaardigheden.

De zwijgende middengroep:

Daarnaast is het goed te weten dat er altijd kinderen zijn die zich schuldig voelen omdat ze niet op kunnen komen voor het slachtoffer door actief te helpen of een volwassene te hulp roepen. Dit is vergelijkbaar met het niet te hulp schieten bij het verdrinken van mensen, waar een menigte bij aanwezig is. Ook zijn er altijd kinderen die helemaal niet in de gaten hebben dat er in hun omgeving gepest wordt. Ze zien wel het een en ander gebeuren, maar kunnen de gebeurtenissen niet bestempelen als pestgedrag, waar gepeste kinderen erg veel last van ondervinden.

Bij de ouders:

Ouders van kinderen hebben vaak moeite om hun kind terug te zien in de rol van meeloper of pester. Ouders beschikken niet altijd over de juiste informatie en ook het zich op beperkte schaal voordoen van conflictsituaties tussen groepen kinderen, zorgt ervoor dat er nauwelijks vergelijkingsmateriaal voorhanden is. Een pester op de judo vereniging hoeft zich in de thuissituatie niet als pester te manifesteren. Sommige ouders zien ook de ernst van de situatie onvoldoende in.

Zij vertalen het pestgedrag van hun kind in weerbaar gedrag. Hun kind maakt echter een abnormale ontwikkeling door, die op latere leeftijd tot grote gevolgen kan lijden. Andere ouders zien er niet meer in dan wat onschuldige kwajongensstreken. De slogan: "Ach iedereen is wel eens gepest, u toch ook?" geeft de visie van dit gedrag aardig weer. Ouders en pesters moeten ervan doordrongen worden dat pestgedrag ongewenst is.

Pestprotocol van Judo Vereniging IJsselmeer

Maatregelen:

De preventie van pestproblemen proberen we te bereiken:

- Door systematisch te werken met de methode (Kanjier training, Leefstijl, Rots en water of ander evidence based program conform de normering van het **NJI**).
- Door op teamvergaderingen ruimte te geven om ernstige problemen met de trainers en/of betuur te bespreken.
- Door tijdens de vergaderingen aandacht te hebben voor deze problemen of de dreiging ervan.
- Door bij de leswisselingen in de kleedkamer aanwezig te zijn door een DOJO-assistent, trainer of beurslid

Preventieve maatregelen:

- We maken gebruik van de methode (Kanjier training, Leefstijl, Rots en water of ander evidence based program conform de normering van het **NJI**).
- Afspraken over pesten hangen zichtbaar in de DOJO.

(Deze regels zijn samen met de kinderen opgesteld. De regels zijn richtinggevend voor gewenst gedrag. Zie de bijlage 10 gouden regels)

Richtlijnen hiervoor zijn:

- We gebruiken alleen woorden die we zelf ook leuk vinden om te horen.
- Eerst luisteren, dan pas reageren.
- Iedereen wordt betrokken bij activiteiten. Of iemand moet zelf aangeven daar geen prijs op te stellen.
- Elkaar accepteren zoals je bent.
- We gaan met elkaars spullen om, zoals wij willen dat met onze spullen wordt omgegaan.
- We doen geen dingen waarvan we kunnen weten dat een ander dat niet leuk vindt.
- Elkaar niet op uiterlijk aanspreken.
- We zeggen 1 keer wat we van de ander verwachten: (bv. ik wil dat je dat niet meer zegt)

Het kan voorkomen dat de trainers niets in de gaten hebben.

Daarom verwachten we van de ouders dat ze op de judo vereniging aangeven als men het idee heeft dat er onvoldoende aandacht aan pesten wordt gegeven. Thuis lijken die vaak anders dan op de judo vereniging. De judo vereniging moet in ieder geval op de hoogte zijn van stappen die ouders eventueel zelf nemen. Trainers zullen pestgedrag ook aan de ouders melden.

Wat kan ik als ouder doen om pesten te voorkomen?

Als u nu niet te maken hebt met pesten, zult u dit graag zo willen houden.

Hier volgen enkele adviezen om te voorkómen dat uw kind gepest gaat worden, zelf gaat pesten of een meeloper wordt.

Leer uw kind voor zichzelf en anderen op te komen. Kinderen moeten al op jonge leeftijd nee durven zeggen als ze iets meemaken dat ze niet willen. Geef uw kinderen gelegenheid om in het gezin te oefenen. Moedig uw kinderen aan om tegen elkaar en tegen u te zeggen wat ze wel en niet willen. Leer ze samen overleggen en onderhandelen over oplossingen.

Leer uw kinderen om hulp te vragen aan u, aan leerkrachten en aan anderen die ze vertrouwen. Laat thuis merken dat u zelf een vraag om hulp serieus neemt. Dat betekent niet dat u de problemen van uw kinderen moet oplossen, wel dat u ze daadwerkelijk steunt bij het vinden van eigen oplossingen.

Geef uw kinderen de aandacht die ze nodig hebben. Laat merken dat u het belangrijk vindt om te weten wat ze doen en waar ze zijn, zonder ze voortdurend te controleren.

Laat uw kinderen merken dat ze de moeite waard zijn. Natuurlijk krijgen kinderen ook wel eens kritiek, maar geef ze ook regelmatig een complimentje.

Probeer conflicten binnen uw gezin op te lossen door er over te praten. Kinderen leren het meest van de voorbeelden die ze krijgen.

Laat uw kinderen kennismaken met veel verschillende mensen, gewoonten, muziek, enz.. Als u zelf respect en waardering toont voor anderen, leren uw kinderen dat anderen niet 'eng' of 'raar' zijn.

Grijp in als u merkt dat uw kinderen erg agressief zijn of als u merkt dat kinderen systematisch worden buitengesloten.

Bemoei u zo min mogelijk met de keuze van vrienden en vriendinnen. Laat uw kinderen zelf beslissen met wie ze omgaan en wie ze willen uitnodigen.

Repressieve maatregelen:

- Indien er sprake is van incidenten betreffende pestgedrag wordt dat met de betrokken kinderen besproken door de trainer van het kind. Dit gesprek staat niet op zichzelf, maar wordt regelmatig herhaald om het probleem aan te pakken. Van dit gesprek worden aantekeningen gemaakt in op een format (zie bijlage) van zowel de pester als de gepeste kind.

- Indien er sprake is van herhaald pestgedrag worden de ouders van de pester in het bijzijn van de pester op de hoogte gesteld van de ongewenste gebeurtenissen in een gesprek op de judo vereniging door de trainer en/of het bestuur. Aan het eind van dit oudergesprek worden de afspraken met de pester uitdrukkelijk doorgesproken en ook vastgelegd. Ook de op te leggen sancties bij overtreding van de afspraken worden vermeld. Gedacht kan worden aan uitsluiting van met name de situaties die zich bijzonder lenen voor pestgedrag. Daarbij kan gedacht worden aan: les van de eigen groep en dit tijdelijk in een andere groep doen, uitsluiten van activiteiten van de judo vereniging.

- Indien het probleem zich toch blijft herhalen wordt tijdens een overleg met het bestuur vervolg stappen afgesproken. De trainer overhandigt het bestuur een gedocumenteerd protocol met daarin de data van de gebeurtenissen, de data en inhoud van de gevoerde gesprekken en de vastgelegde afspraken zoals die gemaakt zijn om het pesten aan te pakken.

- Het bestuur roept de ouders op de judo vereniging voor een gesprek. Ook het kind kan in dit eerste directe gesprek betrokken worden. Het bestuur gaat uit van het opgebouwde archief van de trainer en vult dit archief verder aan met het verloop van de gebeurtenissen.

- Indien het pestgedrag van de pester niet aanzienlijk verbetert, en/ of de ouders van het kind onvoldoende mee werken om het probleem ook aan te pakken kan het bestuur van de school overgaan tot bijzondere maatregelen zoals: isoleren van de pester of een tijdelijke uitsluiting van het bezoeken van de lessen van de judo vereniging met een maximum van vier weken (time out). Voor de rest van de procedure verwijzen wij naar het protocol time out, schorsing en verwijdering van de judo vereniging.

Hoe kan pestgedrag kenbaar gemaakt worden?

- Alle ouders en kinderen kunnen echt pestgedrag aan de trainer van hun kind melden.
- Mocht een kind of ouder daarna liever met een andere trainer praten, dan kan dat bij gemeld worden bij het bestuur of de hoofdtrainer.

De concrete pedagogische invulling:

Hulp aan de gepeste leerling

Het kind die gepest is, heeft een heel vervelende ervaring meegemaakt. Het zal die moeten gaan verwerken. Het kind krijgt de gelegenheid om met een contactpersoon regelmatig bij te praten. Deze contactpersoon is in eerste instantie de trainer. Tevens is er een coördinator pestgedrag (moet nog aangesteld worden) binnen de judo vereniging aanwezig.

Op vaste tijden moet het kind bij de contactpersoon komen om te vertellen wat er zoal goed als fout is gegaan in die week. Het is zinvol dat het kind de negatieve gebeurtenissen in een soort “dagboek” gaat schrijven. De contactpersoon kan dan al aan het aantal geschreven bladzijden zien of het met het kind goed is gegaan. Voor het kind is het belangrijk dat het vervelende gebeurtenissen van zich af leert schrijven. De frequentie van de afspraken zal in het begin vrij groot zijn (b.v. 1 maal per week). Later kan de frequentie, indien mogelijk, worden teruggebracht naar bijvoorbeeld 1 maal per maand. Het initiatief van de bijeenkomsten zal, zeker in het begin, van de contactpersoon uit moeten gaan. Het vertrouwen bij deze kinderen is vaak zo geschaad dat zij niet zelf hierin het initiatief durven te nemen. Zo nodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt.

Hulp aan de pester

kinderen die pesten hebben een zwakke controle over hun agressie. De hulp aan deze kinderen bestaat uit een aantal activiteiten:

- Een gesprek waarin ondubbelzinnig zal worden aangegeven welk gedrag niet getolereerd zal worden. Er wordt een schriftelijk verslag gemaakt.

- Een duidelijke afspraak voor een vervolgesprek en welke maatregelen er zal volgen indien het gedrag zich weer voordoet. Pestgedrag wordt binnen het bestuur en de trainers gemeld zodat een ieder alert is. De ouders worden geïnformeerd.
- Van alle gesprekken met de pester en/ of ouders worden verslagen gemaakt. Indien deze activiteit geen oplossing biedt, voert de trainer een aantal probleemoplossende gesprekken met het kind waarbij getracht zal worden de oorzaak van het pesten te achterhalen. Daarnaast proberen we de pester gevoelig te maken voor hetgeen hij/zij aanricht bij het gepeste kind.

Hulp aan de zwijgende middengroep

De zwijgende middengroep is van vitaal belang voor de aanpak van het probleem. Als de groep eenmaal in beweging is gebracht, hebben kinderen die pesten weinig meer te vertellen. De middengroep is te mobiliseren, niet alleen door de trainer, maar ook door ouders. Het volgende is van belang:

- Met de kinderen praten over pesten en hun eigen rol daarbij.
- Overleggen over mogelijke oplossingen, waarbij zij zelf een actieve rol spelen.

De ouders

Voor de ouders van het gepeste kind is het van belang dat de judo vereniging ernst maakt met de aanpak van het pesten. Met de ouders van het gepeste kind zal overleg zijn over de aanpak en de begeleiding van hun kind. Daarna met enige regelmaat ouders vragen hoe het met hun kind gaat. (in de eerste periode eens in de twee weken, later afbouwen naar een keer in de maand)

De ouders van de pester(s) moeten op de hoogte zijn van wat er met hun kind gebeurt. Zij moeten weten dat hun kind gedrag vertoont waarover zij zich ernstig zorgen moeten maken. De ouders van de tussengroep moeten zich bij de trainer of bestuur kunnen melden als zij van hun kind horen dat er een kind stelselmatig gepest wordt. Deze ouders moeten weten dat wij hen niet als bemoeizuchtig bestempelen en waarin de judo vereniging verlangt van de ouders dat zij dit samen met de judo vereniging gaan aanpakken.

Ouders kunnen hun kinderen op een eenvoudige wijze gevoelig maken voor het onderwerp pesten door met hun kinderen hierover te praten. Door dit te doen geven zij in eerste plaats aan, weet te hebben van dit verschijnsel. In de tweede plaats kunnen zij tegenover hun kinderen de eigen gevoelens over het pesten tonen. Zij zeggen dan bijvoorbeeld dat zij het verschrikkelijk vinden als kinderen elkaar pesten. Dat als hun kind het ziet, niet mee moet pesten, maar stelling moet nemen. Indien het kind dit niet durft, hetgeen wat er is gebeurd altijd aan de ouders of aan de trainer moet vertellen.

Praten over pesten is geen klikken. Ouders moeten zich altijd bij een trainer of bestuurslid kunnen melden als zij van hun kind horen dat een kind stelselmatig gepest wordt. Wanneer het kind zelf slachtoffer wordt van pestgedrag, moet het dit altijd aan de ouders en de trainer vertellen. Ouders kunnen hun kind daarin ondersteunen en begeleiden.

De trainer:

De trainer heeft een zeer belangrijke rol. De trainer zal ondubbelzinnig duidelijk moeten maken welk gedrag niet acceptabel is. De trainer biedt het gepeste kind bescherming en spreekt de middengroep aan. Daartoe heeft de trainer een aantal hulpmiddelen ter beschikking:

- De trainer bespreekt meerdere malen de eerder gemaakte afspraken
- De trainer bespreekt het probleem met de gehele groep.
- Er kan teruggerepen worden op het protocol; met de groep worden nieuwe afspraken gemaakt waarbij gewezen wordt op de maatregelen voor degene die zich niet aan de afspraken houdt.

Cyberpesten

Cyberpesten is een onderdeel van traditioneel pesten.

Vormen van cyberpesten

Er zijn vele vormen van cyberpesten: anonieme berichten versturen via MSN en SMS, schelden, roddelen, bedreigen, foto's van mobieltjes en webcam op internet plaatsen, privégegevens op een site plaatsen, wachtwoorden en credits stelen en misbruiken, haatprofielen aanmaken, virussen sturen, happy slapping, en het versturen van een e-mail bom. Ongeveer **62% van de kinderen** en tegenwoordig ook trainers en bestuursleden hebben te maken met cyberpesten.

Effecten

De effecten van cyberpesten kunnen erger zijn dan bij traditioneel pesten. Opnames die via de webcam worden gemaakt, worden vastgelegd door een ander. Deze opnames verdwijnen nooit meer. Over de hele wereld kan een foto op een site staan. Foto's die eenmaal op internet staan zijn soms niet meer te verwijderen.

Welke verantwoordelijkheid heeft Judo vereniging IJsselmeer

Soms gebeurt pesten buiten de judo vereniging. Toch heeft de judo vereniging er veel last van. Het ruziën en pesten gaat op de judo vereniging door. Er ontstaat een onveilig klimaat. Kinderen kunnen minder goed leren. Pesten heeft effect op het groepsklimaat.

Cyberpesten is strafbaar

Er zijn verschillende vormen van cyberpesten die strafbaar zijn (zie bijlage). Kinderen, trainers en bestuur realiseren zich dat vaak niet. Evenals wanneer het slachtoffer lichamelijk letsel of materiële schade is toegebracht, kan de politie worden ingeschakeld.

Aanpak

- Geef steun en luister naar het kind.
- Adviseer het kind bewijslast te verzamelen/berichten te bewaren en op te slaan.
- Probeer de dader te achterhalen via IP adressen en slachtoffer.
- Bespreek het met de coördinator pestgedrag, de trainer en/of bestuur.
- Spreek de pesters aan.
- Voer eventueel een groepsgesprek.
- Neem contact met de ouders op.

Vanzelfsprekend heb je daar wel mogelijk (technische) voor ondersteuning nodig. Ga na wanneer het bericht verstuurd is. De stijl van het bericht en eventuele taalfouten kunnen de dader verraden. De dader kan wellicht ook worden gevonden door in de groep te praten over wat er is gebeurd. Soms is het niet mogelijk een dader te achterhalen en zit er niets anders op dan het effect te minimaliseren. Dat kan het beste door het slachtoffer op het hart te drukken niet te reageren op haatmail of andere ongewenste berichten.

Protocol cyberpesten

Internetprotocol

Bij aanvang van het judo seizoen is de tekst bekend bij de kinderen omtrent het internetprotocol via de website of een nieuwsbulletin in de DOJO, (zie bijlage). De trainer geeft dit aan en legt kort uit waarom goede afspraken omtrent internetgebruik erg belangrijk zijn en dat iedereen zich aan deze afspraken dient te houden. Vervolgens vragen we de leerlingen hier thuis met de ouders over te praten.

Aanvulling Social Media Protocol Trainers en bestuursleden

Social media zijn niet meer weg te denken in onze maatschappij en dus ook niet bij iedereen die betrokken is bij de judo vereniging. Social media kunnen een goede bijdrage leveren aan de professionaliteit van trainers en de kwaliteit van de judolessen. Net zoals bij de introductie van internet en e-mail eind vorige eeuw levert het

gebruik van social media vragen op over het gebruik van deze individuele en meestal openbare communicatiekanalen.

Uitgangspunt is dat trainers en bestuursleden zelf weten hoe zij hiermee verstandig omgaan. Het digitale gedrag op social media wijkt niet af van het real life gedrag binnen de judo vereniging. Toch zijn er in verenigingen verschillen in kennis en ervaringen met, en meer of minder enthousiasme over social media. Het protocol social media voor trainers en bestuursleden heeft als doel de dialoog over het gebruik ervan op gang te brengen en een handreiking te bieden voor meer duidelijkheid in het grijze gebied tussen binnen- en buiten de vereniging social media gebruik. Onder social media wordt verstaan: Twitter, Facebook, Instagram, LinkedIn en Youtube en de wat minder bekende varianten daarop.

Richtlijnen gebruik social media

- De trainers en bestuursleden delen kennis en andere waardevolle informatie.
- Bij judo technische onderwerpen maken de trainers duidelijk of zij op persoonlijke titel of die van de judo vereniging publiceren.
- De trainers en bestuursleden publiceren geen vertrouwelijke informatie op social media.
- De trainers en bestuursleden gaan niet in discussie met een leerling of ouder op social media.
- De trainers en bestuursleden zijn persoonlijk verantwoordelijk voor wat zij publiceren.
- De trainers en bestuursleden weten dat publicaties op social media altijd vindbaar zijn.
- De trainers en bestuursleden zorgen ook digitaal voor een veilig klimaat en communiceert met de kinderen en ouders hoe zij dit doen.
- De vereniging legt vast welke maatregelen zij neemt bij digitale overtredingen van bestuur, trainers, kinderen en ouders en communiceert dit met deze.

Verantwoordelijkheid

Hoofregel: het gedrag van trainers en bestuursleden op Hyves, Facebook, Youtube en Twitter wijkt niet af van wat in de vereniging gebruikelijk is.

Veiligheid

De vereniging heeft een verantwoordelijkheid als het gaat om de veiligheid van kinderen, trainers en bestuursleden. Dat begint met duidelijke en gecommuniceerde normen en waarden en de handhaving daarvan, ook digitaal. De vereniging moeten zich niet laten verrassen door incidenten.

Evaluatie:

Tenminste één keer per jaar worden tijdens een gecombineerde bestuurs-/trainers bijeenkomst de geldende regels geëvalueerd. Dit kan leiden tot: het handhaven van alle regels, het aanpassen van sommige regels, dan wel het verwijderen ervan. Ook is het mogelijk dat nieuwe regels worden toegevoegd na grondige discussie.

Verantwoordelijk: trainers en bestuur

De 10 gouden regels vanuit het pestprotocol voor de kinderen:

- 1. Je accepteert een kind zoals hij of zij is.*
- 2. Alle kinderen mogen meedoen tijdens het judoën.*
- 3. Je vraagt altijd vooraf of je spullen van een ander mag lenen.*
- 4. Je behandelt een ander, zoals je zelf ook behandeld wil worden.*
- 5. Je lacht een kind niet uit en je roddelt niet over andere kinderen.*
- 6. Je bedreigt elkaar niet en je doet elkaar geen pijn.*

7. *Je gebruikt alleen woorden die je zelf ook leuk vindt om te horen .*
8. *Je bemoeit je niet met een ruzie door zomaar partij te kiezen.*
9. *Als je zelf ruzie hebt, praat het eerst uit, lukt dat niet dan meld je dat bij je trainer.*
10. *Als je ziet dat een kind gepest wordt, dan vertel je dat aan de trainer. Dat is dan geen klikken!!!!*

Registratieformulier pesten

Incident Datum: Tijdstip: Groep: Groepsleerkracht:	Categorieën Pesten ☐ Digitaal pesten ☐ Fysiek pesten ☐ Psychologisch pesten ☐ Verbaal pesten
Dader Naam kind: Achterliggende oorzaak Bijkomende factoren	Slachtoffer Naam kind: Achterliggende oorzaak Bijkomende factoren
Plan van aanpak Pedagogisch ☐ Extra expertise gedragsverbetering ☐ Extra sociaal-emotionele expertise ☐ Inzet ouders/verzorgers ☐ Nazorg slachtoffer ☐ Omgeving aanpassen ☐ Vaardigheden leren Schoolmaatregel ☐ Plan van aanpak opstellen ☐ Plan van aanpak bijstellen ☐ Naar andere klas ☐ Naar andere school	Plan van aanpak Pedagogisch ☐ Extra expertise gedragsverbetering ☐ Extra sociaal-emotionele expertise ☐ Inzet ouders/verzorgers ☐ Nazorg slachtoffer ☐ Omgeving aanpassen ☐ Vaardigheden leren Schoolmaatregel ☐ Plan van aanpak opstellen ☐ Plan van aanpak bijstellen ☐ Naar andere klas ☐ Naar andere school
Toelichting	Toelichting
Plan van aanpak zwijgende middengroep	
Geplande evaluatie	Handtekening

Evaluatieformulier pesten

Gesprek Datum: Tijdstip: Aanwezig: Notulist:
Resultaten 0 Plan van aanpak is succesvol en wordt losgelaten. 0 Plan van aanpak is succesvol, maar wordt doorgezet terugval van het gedrag te voorkomen. 0 Plan van aanpak is niet succesvol en wordt bijgesteld door de leerkracht en de orthopedagoog. 0 Plan van aanpak is niet succesvol en wordt bijgesteld door alle betrokkenen. 0 Plan van aanpak is niet succesvol, daarom wordt er besloten tot overplaatsing naar een andere groep.
Afspraken Datum van de volgende evaluatie: Aanwezig bij de volgende evaluatie: Plan van aanpak wordt bijgesteld door: Datum van het overleg met ouders/verzorgers: Aanwezig bij het overleg met ouders/verzorgers:
Toelichting
Handtekening

CYBERPESTEN VOLGENS DE WET

Hierbij een overzicht van de meest voorkomende wetten, uit het wetboek van strafrecht (verder informatie: <http://www.wetboek-online.nl/wet/Wetboek%20van%20Strafrecht/285b.html>), waar cyberpesten onder kan vallen.

Titel XVIII. Misdrijven tegen de persoonlijke vrijheid:

Artikel 285b

Titel XVI Belediging

art.261 Smaad, smaadschrift
art. 262 Laster
art.266 Eenvoudige belediging
art. 137c t/m 137g
art. 429 quater discriminatie

Met betrekking tot de strafmaat wordt eerst het feit ten laste gelegd waar de meeste straf op staat en daarna het volgende feit. Dus daar kan bij (cyber)pesten ook sprake van zijn. Eerst wordt het feit ten laste gelegd waar de meeste straf op staat en dan het volgende feit.

